

DEO OPT. MAX. VNI ET TRINO, VIRGINI DEIPARÆ, ET SANCTO LVCE, ORTHODOXORVM MEDICORVM PATRONO.

QVÆSTIO MEDICA

QVODLIBETARIIS DISPVATIONIBVS MANE DISCVTIENDA

IN SCHOLIS MEDICORVM, DIE IOVIS XIII. IANVARII,

M. I. RIOLANO, Moderatore, Prof. Reg. Dec. Reginae Matris, Reg. Lud. xiii. primario Med. & postremo Doct. Medico.

1033

An Hepar sanguificationis opifex?

VT alimenti concoctio, calorem in quolibet viuentē à Natura esse institum ostendit: ita caloris natiui in humidum primigenium indefinens actio, alimenti necessitatem importat: perenni quippe triplicis substantiæ effluxu breui dissolueretur animal, nisi reciproco nectaris cuiusdam benefici, alimenti nimirum appulsu refarciretur illa iactura. Alimentorum materia ex sola viuientium classe, quidquid de suo auro, ut vocant, potabili polliceantur fumivenduli Chymistæ deprompta, non ante partibus alendis idonea euadit, quam variis alterationibus subacta & mutata in sanguinis naturam conuertatur. Hic ut est generationis nostræ principium, sic nutritionis, quæ nihil est aliud quam continuata quadam generatio, obiectum censei debet: hinc aquæ Nilivæ ad instar per venas tanquam per riuulos quosdam in vniuersum corpus effunditur, partibus famelicis & exhaustis annonam & fecunditatem largiturus: cuius originis inuestigandæ studio si teneris, cum his temporibus non minus incerta eius quam Nilivæ curio quibusdam videatur, venas sursum sequere? hæc recta ad suum fontem ac proinde sanguinis officinam te deducunt.

VIVS rei vnica est & simplex forma, ut vnica perfectio summa. Monstrum & stergerinum Geryona cum Poësis fingeret, qui hominem ex triplici substantia coalescere fabularetur: animæ formarum primariæ figurarum perfectionem æmulantur, quarum aliæ sine sui compositione, alias *sursum* includunt. Rationalis in homine tota in toto, & in singulis partibus indiuisa existens, absque vegetantis auxilio, & sensitiua longe nobilior, vtriusque functiones se sola de cum tam late patens dominum ad totius salutem & conseruationem in tres præcipuas provincias parti necessarium videretur: Tres sibi veluti collegas ad imperij societatem adsciuit, triplicique huic prouinciæ præfuit, tres insigniunt, suam sedem collocarunt, ubique tamen se præfentes existunt; quod nempe instrumenta & vehicula à Natura sortita sunt, quorum beneficio in quascumque partes deferantur.

ESTO *παρρηγοίη* Homero sit fugienda, Aristocratiæ Natura gaudet; cuius tam certæ sunt leges, & definiti regularesque motus, ut nihil ex multitudine tumultuationis, ex diuersitate periculi, aut insidiarum sibi metuat: Nobilis diuinissimo totius corporis membro residens, intus & extra operi addita est, extra quidem per neruorum propaggines spiritum animale, æthericum illum & diuinum rorem instillans, partibus idoneis motum & sensum impartitur: intus vero in tres facultates principes, imaginatricem nimirum, ratiocinatricem & recordatricem, quas omnes utpote organicas, ita sedibus discretas esse contendimus: diuisa, melioris vitæ est author, principiumque existit, cuius beneficio homo *παρρηγοίη* Naturæ *ἀπαλψας*, angustum Dei templum & simulachrum dici mereatur. A Corde vitalis facultas manans elemento stellatæ analogæ, conseruatrice viuifici spiritus qui per arterias in vniuersum corpus appellit, uat, perficit, & ad opus quod ipsi est *παρρηγοίη*, similis nimirum procreationem idoneam tandem reddit: hæc in iecore sita Manna quoddam *παρρηγοίη*, sanguinem dictum, vniuersis partibus liberaliter suppeditat, in quo singula, licet mentis fascinati ad meridianum experientiæ lumen cæcitant.

CONTEMPLARE mirabilem per vniuersum corporis ambitum venarum distributionem? scrutare penitiora Iecoris? & animaduerte quomodo venæ Cauræ radices innumeris furculis per totum illius parenchyma dispersæ, in vnum demum coalescunt truncum, qui statim ut ab Hepate emerit, bipartito finditur, quasi in duos prægrandes ramos diremptus, insinuatque rursus propaginibus fruticans, in singulas tandem partes sese exonerat. Parebit bis vestigium præbuerint? at verò tu quisquis es qui Hepati bellum indixisti? illius regiam ingredi? in vestibulo sese offerret vena Portæ, hæc ut est manus Hepatis, in saluberrima eius penetralia te intromitteret, tandemque ubi per speculaberis. Hoc sine Natura quæ non minus in perfectione sui operis, quam in eius generatione est diligens, in rudiori adhuc fœtu ex principe hoc trunco venâ quandam ad vmbilicum, quam idcirco vmbilicalem vocant deduxit, quæ pro varia quam habet cum valis vteri anastomosi ex materno sanguine annonam ab Hepate fœtus alterandam & nutritiandam, in ipsius nutritionem & perfectionem deuehit.

VIVIT Hepar & viuere, caueant eius sciatine dum suam ad illud tumultuandum bilem immoderatus recoquunt, iniuriæ memor hoc vifcus illorum furore incandescens, nimia quam in venis congeret bilis abundantia, eos præmature præfoetac tumultu præcentur illi potius ut officio suo rectè fungatur, ne si ipsum ut solent diutius acuant, ipsis prope diem bene precemur. Hepar notum sæculis, Naturæ amasium, nec etiamnum purioris doctrinæ proceribus signorum corporis familiam alens, reliquæ partes tanquam famulæ ad laborem improbæ suæ principi perpetuo assident, suam quælibet ipsi operam impendentes: Ventrículus præstantissimus ille coquus, cibum inexplicabili illius substantiæ quæque rudimentum quoddam sanguinis iam adeptam, ad Hepatis caua comportant. Cur enim hoc ministerium ex ductibus illis thoracicis nuper inuentis repetemus, quos ut in brutis animalibus & præcipue voracissimis, imo & in hominibus reperiri, chylosque interdum materia turgere consitemur, ita ad alios vsus quam ad chyli in sanguinem à Corde conuertendi vehiculum, à Natura comparatos esse contendimus: tenuiorem chylum hac ratione in cavis Hepatis receptum, caro sanguineo huic visceri peculiaris, propria & insita vi quæ pollet, sanguinis veræ & expressæ specie, temperie & rubore ornat, qui postmodum ab excrementis expurgatus in venâ Cauræ tubulos, totumque eius tractum conseruandus, perficiendus, & distribuendus transfunditur. Hinc non immerito veteres fœcundum hoc parenchyma terræ cuiusdam *δωρ* titulo nobilitant, & à diuino Senē *αἰματωρὸς* *δωρ* perhibetur.

Ergo Hepar sanguificationis opifex.

DOMINI DOCTORES DISPVATVRI.

M. Claudius Quartier.
M. Franciscus Landrien.
M. Antonius de Sartes.

M. Daniel Arbinet.
M. Franciscus Lopes.
M. Carolus Barali, Med. Reg.

M. Hermanus de Launaj.
M. Philippus Harduinus de S. Jacques.
M. Helias Bada de Fougerais.

Proponebat Lutetiæ NICOLAVS MORIN Bituricensis, A. R. S. H. M. DC. LV.